

Đề cương phát biểu :

CẦN SỚM XÂY DỰNG LUẬT CÔNG TƯ ĐỐI TÁC

Người trình bày : **TS TRẦN DU LỊCH**

(phó trưởng Đoàn ĐBQH. TP. HCM)

1.Sự cần thiết ban hành Luật công tư đối tác.

(1)Loại hình đầu tư theo hình thức công tư đối tác (Public-Private Partnership- PPP) là mô hình huy động nguồn vốn khu vực tư nhân đầu tư vào lĩnh vực cung cấp dịch vụ và hàng hoá công cộng, đặc biệt trong lĩnh vực hạ tầng kỹ thuật và xã hội, xử lý môi trường đã phát triển mạnh mẽ ở nhiều quốc gia trong vài thập niên qua. Đây là một hình thức xã hội hoá đầu tư nhằm mục đích vừa giảm gánh nặng của ngân sách nhà nước, vừa đẩy nhanh tiến độ cung cấp dịch vụ hạ tầng kỹ thuật và xã hội đáp ứng kịp thời (và kể cả đi trước một bước) yêu cầu phát triển kinh tế và cải thiện dân sinh.

(2) Nghị quyết Đại hội XI của Đảng đã đề ra chủ trương “ xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng đồng bộ.. “ là một trong 3 đột phá chiến lược trong giai đoạn 2011-2020, nên cần tập trung huy động mọi nguồn lực, có thể có được để thực hiện mục tiêu trên. Bên cạnh sự rất hữu hạn của nguồn vốn ngân sách, ước chỉ bảo đảm 20-30% nhu cầu đầu tư, nên cần có chính sách để huy động các nhà đầu tư trong và ngoài nước đầu tư vào hệ thống kết cấu hạ tầng, đặc biệt là hạ tầng giao thông và hạ tầng đô thị. Nguồn lực này chỉ có thể huy động bằng *chính sách và cơ chế mang tính đột phá* đủ sức hấp dẫn khu vực tư nhân đầu tư, xây dựng khuôn khổ pháp lý bảo đảm cho qua trình xây dựng , triển khai thực hiện và sự vận hành của dự án đầu tư.

(3) Thực tiễn ở Tp. HCM trong nhiều năm qua cho thấy sự đúng đắn của chủ trương xã hội hoá đầu tư trong lĩnh vực hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội với nhiều hình thức khác nhau, trong đó các loại hình như BOT, đổi đất lấy hạ tầng đối với các công trình giao thông; loại hình hỗ trợ lãi xuất, miễn giảm tiền sử dụng đất, cho vay ưu đãi... để thu hút đầu tư tư nhân vào lĩnh vực y tế, giáo dục.. đã mang lại nhiều kết quả. Tuy nhiên thực tiễn cũng đặt ra nhiều vấn đề liên quan đến khía cạnh pháp lý về mối quan hệ giữa nhà nước với tư nhân trong quá trình đầu tư; về chính sách ưu đãi ở tầm vĩ mô cả phải được giải quyết.

(4) Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 71/2010/QĐ.TTg ngày 09.11.2010, nhưng với địa vị pháp lý của một quyết định do Thủ tướng ban hành nên tác dụng rất hạn chế về mặt chính sách và cơ chế hoạt động của hình thức “công tư đối tác”. Trên thực tế Quyết định nói trên không đủ bảo đảm một khuôn khổ pháp lý để vận hành mô hình trên và không đủ mức hấp dẫn đối với nhà đầu tư. Mặt khác nếu các địa phương và các ngành có điều kiện thực hiện hình thức đầu tư

này bằng các chính sách “sáng tạo” riêng của mình sẽ dẫn đến sự tùy tiện trong chính sách và không bảo đảm sự an toàn về pháp lý cho các Bên. Do đó, một đạo luật do Quốc hội ban hành là yêu cầu cấp thiết để thực hiện một chủ trương lớn của Đảng về xã hội hoá đầu tư, đáp ứng yêu cầu thực tiễn đang đặt ra.

2. Đối tượng và phạm vi điều chỉnh:

- + Lĩnh vực được thực hiện theo hình thức công tư đối tác;
- + Quyền và nghĩa vụ của Nhà đầu tư được hưởng chính sách ưu đãi đầu tư.
- + Quyền và trách nhiệm của cơ quan nhà nước có liên quan.

3. Nội dung luật:

Việc xác định nội dung luật cần phải được nghiên cứu trong quá trình xây dựng dự án luật, kể cả nghiên cứu kinh nghiệm nước ngoài. Tuy nhiên trước mắt có thể xác định một số nội dung như sau :

- + Xác định mô hình đầu tư “công tư đối tác”; loại hình doanh nghiệp hoạt động;
- + Xác định lĩnh vực thực hiện mô hình trên.
- + Chính sách bù đắp cho nhà đầu tư để bảo đảm sinh lời trong quá trình đầu tư như về đất đai; thuế; tín dụng ưu đãi; bảo lãnh tín dụng; tham gia vốn của nhà nước; cơ chế thu phí hoàn vốn và sinh lời...
- + Quyền và nghĩa vụ của nhà đầu tư;
- + Quyền và trách nhiệm của cơ quan nhà nước có liên quan : dự án thuộc bộ ngành TW, thuộc chính quyền địa phương;
- + Cơ chế vận hành của dự án...

Kết luận : Sự phát triển loại hình công tư đối tác ở nhiều quốc gia trên thế giới, mà hình thức rất đa dạng. Sự ra đời và phát triển loại hình này thể hiện một phần của mối quan hệ giữa chức năng nhà nước với chức năng thị trường trong nền kinh tế thị trường hiện đại.